

Siirtotalli on nopea tapa hankkia pieni talli. Kuvan talli on varusteltu katon lumiesteillä, vesiränneillä sekä satula- ja talikkotelineillä. Sähköasennukset ovat asialliset.

Siirrettävät tallit

Siirrettävistä talleista löytyy ratkaisu pienille talleille ja kapasiteetin lisäysmahdollisuus isoille talleille.

Myös satula- ja varustehuone voi olla ”siirtomallia”.

Siirtotalli on nopea ja helppo tapa ratkaista tallinrakentamisongelma, jos hevosilla on pieni (1 – 3 hevosta) tai kun isommalle hevosilalle tarvitaan lisää tilaa. Onpahan siirtotallia käytetty jopa hevosten siirtämiseen silloin, kun ostohevosia on tuotu Euroopasta tai kilparatsukko on siirtynyt kotitalilta muualle pidempiaikaiseen valmennukseen. Lisäksi siirtotalli mahdollistaa esimerkiksi hevosten pitämisen kotona kesäaikaan ja toisaalta talvella hevoset on sitten helppo siirtää (talleineen päivineen) vaikkapa isompaan ratsastuskeskukseen, jossa on käytettävissä maneesi jne. Tällöin hevosen ylläpitokustannuksissa voi mahdollisesti säästää mm. karsinavuokrissa.

Itselläni on ollut siirtotalli käytössä jo useamman vuoden ajan ja kokemukset ovat olleet hyvät.

Tarvitseeko siirtotalli rakennusluvan?

Tätä kannattaa kysyä oman kunnan rakennustarkastajalta. Pääsääntöisesti rakennuslupa kuitenkin tarvitaan. Samassa yhteydessä saattaa tulla esille myös kysymys lantahuollon järjestämisestä, johon myös löytyy siirrettäviä ratkaisuja mm. Timon vinkit –palstalta.

Minkälainen on hyvä siirtotalli?

Siirtotallin rungon, kattorakenteen ja lattian voi periaatteessa rakentaa lähes mistä materiaalista tahansa. Suositeltavaa kuitenkin on, että lattia tehdään betonista, koska puurakenteinen lattia lahoaa muutamassa vuodessa, joutuuhan se alttiiksi kosteudelle (mm. virtsa). Betonilattia voi olla joko paikalla valettu tai ontelolaatta-elementeistä tehty. Betoni on kuitenkin painava ratkaisu ja se nostaa jonkin verran rakennuskustannuksia. Lattiarakenteisiin kiinnitetään teräksiset jalakset, jotta kuljetusauto voi ottaa siirtotallin kyytiinsä.

Seinäarakenteet voivat olla puusta, hirrestä, teräksestä tai peltiverhottuja. Hengittävä seinärakenne on kuitenkin koettu varsin hyväksi. Muovikalvoa en välttämättä tallin seiniin tai yläpohjaan laittaisi. Nykyisin on saatavilla lämmöneristeitä, jotka eivät vaadi varsinaisen höyrynsulkumuovin asentamista. Hirsi ulkoseinämaterialina on lämmin eikä se tarvitse höyrynsulkua. Peltiseinät sisäpinnassa saattavat aiheuttaa vaurioita, jos pelti rikkoutuu.

Kattorakenne voi olla terästä puurakenteinen kannattajillaan. Katteeksi käyvät pelti ja huopa, mutta tiilikate on turhan painava siirtotalliin. Peltikatto lienee näistä edullisin, tosin saateella se rämisee hieman.

Ovien tulisi olla riittävän leveät ja vankat. Tukevatekoiset saranat kannattaa pultata seinästä läpi, sillä ruuvikiinnitteiset saranat löystyvät helposti ja ovet pääsevät vääntymään.

Siirtotallissa voi karsinoita olla maksimissaan kolme pientä, kaksi isompaa taikka kaksi pientä ja niiden lisäksi varustetai säilytystila. Ovet kannattaa tehdä kaksiosaisiksi niin, että yläosa aukeaa erikseen ja hevoset voivat katsella luukusta pihan tapahtumia – ja hengittää samalla raikasta ulkoilmaa! Luukut voi sitten sulkea tarpeen mukaan.

Katolle kannattaa asentaa lumiesteet, jottei lumi tipu hevosien päähän ja karsinoiden ovien eteen. Kunnollinen sadevesikouru puolestaan estää sadeveden valumisen suoraan hevosien päälle. Vesiastia korun syöksyputken päässä kerää sadeveden talteen vaikkapa juomavedeksi.

Myös siirtotalli vaatii kevytrakenteisen ilmanvaihdon – eli korvausilmaventtiilit seinille ja kierresaumakanavasta tehty

poistoputki, joka on varustettu pienellä puhaltimella ja mahdollisesti ajastimella, jotta poistopuhallin ei pyöri turhan kauan aikaa. Kierresaumakanava kannattaa eristää solumuovieristeellä estämään kondenssivesitippojen muodostumisen ja putoamisen hevosten päälle.

Sisävalot asennetaan siten, että sähkökeskus ja katkaisijat ovat karsinoiden ulkopuolella hevosten saavuttamattomissa. Mikäli pistorasioita asennetaan karsinoiden sisäpuolelle, ne pitää varustaa suojaverkoilla. Säteilylämmitin karsinan katossa on kätevä märän hevosen kuivatukseen ja tallin lämmittämiseen. Ulkovoalojen tulee olla tukevat (ks. kuva). Hämäräkytkinohjaus syyttää ja sammuttaa valot automaattisesti. Turvallisuussyistä on hyvä, että ulkovoalat (pihavalot) palavat myös yöllä pimeään vuodenaikaan siltä varalta, että hevoset täytyy saada nopeasti tallista ulos esimerkiksi tulipalon syytyessä.

Lattian voi ja se kannattaa eristää ulkopuolelta talviajaksi oljilla, styroksilla tms. (ks. kuva), jotta lattia pysyy lämpimänä. Kesäksi eristeet tulee poistaa, jotta alapohja kuivuu ja tuuletuu. Siirtotallin pohjaksi käy hyvin pihamaa, mutta kuitenkin siten, että tallin alue on nostettu hyvin kantavalla kivimurskeella jonkin verran ylemmäksi muuta pihatasoa, jotta vesi ei lillu siirtotallin alla. Pihan laatoittaminen oviaukkojen kohdalta lisää hevosten turvallisuutta sisälle- ja ulosmenossa.

Siirtotallin ulkoseinille voi asentaa lisävarusteita tarpeen mukaan; koukkuja talikoille, satulatelineitä tai vaikkapa säilytystelineet estepuomeille (ks. kuva).

Puurakenteisen tallin sisäpuoli tulisi käsitellä esimerkiksi tervan ja kuultomaalin sekoituksella lahoamisen estämiseksi. Pinnan voi lisäksi käsitellä tarvittaessa vielä puremisenestoaineella.

Mitä siirtotalli maksaa?

Siirtotalli maksaa noin 3.000 – 10.000 euroa riippuen sen koosta, rakenteista ja varusteista. Halvimmat tallit ovat selkeästi väliaikaiskäyttöön tarkoitettuja, puurakenteisia (myös lattia on puuta) ja lautaseinäisiä. Pidempiaikaiseen käyttöön soveltuu kuitenkin parhaiten betonilattialla varustettu ja muutoinkin vankasti rakennettu talli. •

Tallitohtori
timo.halonen@cgh.pp.fi

Hevostilojen rakentaminen ja ylläpito vaativat monia erityismenetelmiä, joita ei asiaan perehtymätön voi tietää. Tällä palstalla annetaan vinkkejä ja ohjeita tallien ja ratsastuskeskusten käyttöön. Kysymyksiä ja omia vinkkejä voi laittaa sähköpostiosoitteeseen timo.halonen@cgh.pp.fi

Traktorin peräkärryn päälle rakennettu kätevä pienlantala. Kuva Kari Vepsän tallilta.

Vanhan hallinrungon ostaminen ei välttämättä ole edullinen tai hyvä tapa ratkaista maneesin runko. Runko saattaa vääntyä pahastikin purku- ja siirtotyössä eikä se oikein sovi pihankoristeeksi.

Maneesin pohjaksi on hyvä valita mahdollisimman tasainen rakennuspaikka niin välttyään turhansuurilta maansiirtotöiltä kuten kuvan työmalla joudutaan tekemään